

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Kiosztási árak:
 Egyben negyedévre . . . 3 korona.
 Félévre . . . . . 12 .
 Tízeken: negyedévre . . . 5 .
 Évesre . . . . . 20 .

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyen szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adatkak vissza.

Gazda kongresszus.

Hirt: Karassa Ödön.

Debreczen, július 8.

A múlt hóban Siófokon megtartott gazdakongresszus rövid egymásutánban már második az elmúlt hónapban és dacára az idő rövidségének, a mely a miskolci és siófoki kongresszus között eltelt, az előkészítő bizottság nagy halmaz anyagot dolgozott fel hasznosan és ezélszerűen.

A gyakorlati kivitelre azonban nem teljesen megfelelő. — Már a két év előtt megtartott szőlőszeti anketkor rámutattam arra, hogy a gazdaközönség érdekében megtartott kongresszusok nem állnak helyes alapon akkor, a midőn a szegény földmives, iparos érdekében akarunk valamit tenni és épen ezeket a legjobban érdekelt feleket nem hagyják ezeken a kongresszusokon szóhoz jutni. — Nem elég az, hogy azt a szegény parasztot elhívják arra a kongresszusra, hadd hallja milyen szép ékes szavakkal akarnak az „urak“ rajtuk segíteni. — Hanem tessék kiválasztani — szolgabírói vagy jegyzői, kar utján — a polgárság közül egynéhány embert, aki ott előszóval előad-

hassa, hogy milyen bajban sínylenek, mi okozza azt, hogy annyi ezren elhagyják az édes hazát és kérdezzenek meg olyan egyéneket, a kik már Amerikában künn voltak és visszatértek, hogy milyen intézkedéseket tartanak jónak, a melylyel a külföldön szolgálatakra lehet az állam. Én már 8 hónappal rámutattam arra, hogy az egyedüli, mód lenne a kivándorlás megakadályozására vagy csökkentésére az az intézkedés hogy:

1.) az utlevelek kiállítás díját kellene felemelni; 2.) a külföldön irodákat kellene létesíteni, a jobb átvonulási kikötő állomásokon, a kik a megérkező magyar alattvalókat az állomáson fogadnák, utbaigazitással ellátnák és jó és olcsó tartózkodási helyről valamint élvezhető táplálékokról tisztességes áron gondoskodnák, a mivel eljött lehetne venni annak, hogy ezeket a szegény embereket a szállodások, vendéglősök és ügynök-kalauzok ki ne zsarolhassák.

3. A katonaszökevényekre nézve pedig akként intézkedni, hogy az, a ki egy vagy két éven belül jelentkezik idehaza, arra büntetést nem rónak.

4. A kivándorlás ut irányát Fiume

felé irányítani, hogy az utiköltségek révén az a rengeteg összeg idehaza maradjon. A konzulátusoknál és követségeknél pedig barátságosabb bánásmódot.

Akkor siker fogja koronázni a megkezdett munkát, mert a nép meggyőződik arról, hogy tényleg szívünkön viseljük a sorsukat s igénybe fogja venni az irodák közreműködését.

Ugy a miskolci, mint a siófoki kongresszus jónak találta és elfogadta a javaslatokat, sőt a belügyminiszter és a földmivelésügyi miniszter is helyesnek ismerte ezeket és ennek a nyomdokán fogja is életbe léptetni, a kivándorlási irodákat és kellő ellenőrzésről gondoskodik.

A legfontosabb pedig ezeknek az irodáknak a felállításánál az lesz, hogy ezeknek a vezetésével olyan egyének bizassanak meg, a kik a helyi viszonyokkal ismerősek, a kik nem szégyenlik magukat, hogy maguk is ellenőrizzék a a közegeiket és kimenjenek a vasutra, ott a megérkező utasokkal szóba álljon, az elhelyezést és ellátást ellenőrizze, valamint azt is, hogy idegen elemek kö-

A „Szabadság“ tárczája.

A rajongók.

Hirt: Révész Béla.

A csodarabbi meghalt, elvitte a fekete halál.

El őt is, mint azokat a kaftános zsidókat, nem különben, a kiknek gyapjából volt a ruházatok, örökös bársonysapka takarta a fejüket és hosszúra növesztették a szakállukat, mint a milyet Mózes viselt.

A rut nyavalya tizedelve dult a kis lengyel falueskában.

A mi zsidó még visszamaradt, az imádkozott az Isten házában, hajlongó alázattal verte a mellét és jajongással könyörgött az örökkévalóhoz, hogy nézzen le az ő kiválasztott népére és hagyja meg a szülőknek a gyermekeket, a gyer-

meknek a szülőt, meg az ő hitüket a világ urának végtelen irgalmasságában.

Biztos bizalommal fordultak feléje, hittek benne, mint a milyen vakon, engedelmesen hinni tud a rajongó zsidó.

Körülbástyázták az eszüket, a szívüket az Irás szavaival, mást nem hagytak ahhoz közelíteni: hogy látásukat dolgok meg ne zavarják, beesútkák a szemüket.

Ők voltak azok a zsidók, a kik ha más házában laknak is, lelkük visszavissza sir a régi, évezredek óta elvesztett szent hazába, ők nem ismerik az idők mulását, hanem él bennük az őszrael, mely dolgozott verejtékkel, mint rabszolgá, bolyongott a pusztán kitaszítva, uralkodott népek fölött dicsőségben, de gondolata mindig az Istené, az érzése mindig az örökkévalóé, életét mindenben, örömeiben, bujában, a királyok királyának szentelte.

Ez a buzgó, szent szolgálat volt a maroknyi zsidó népnek az életezélja, mely ott lakott a lengyel falueskában, melyre most ráfeküdt a sors nehezebbik keze.

Hires, szentéletű férfiak a kik még tegnap együtt imádkoztak az élőknek életéért, a halottaknak lelki üdvösségéért ma örökre megbénultan, tályagos testtel, holtan nyugodtak a fekhelyükön, mikor a lelkük szállóban volt a porhüvelyükből az ég felé: ágyuk környezeténél nem mondhattak imát a felebarátok, testüket nyers, akaratos emberek kilopták a házból a temetőbe, bele fektették a mély földüregbe és rögtön hánytak rá, sokat.

A halál lehellete megérintette a csodarabbit is és megölte.

Vele vitte el az örökkévaló a hívők világító fáklyáját, áhitatos szavai, bölcs oktatása meg tudta nekik mutatni az utat, merre keressék és hol találják meg az Istent; fohásza mindig vissza-

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő-raktár (Bevésett szabott árral.)

Piacz-u. 40. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

zibójuk ne furakodhassanak és ki ne zsarolják, be ne csapják az embereket,

Tudjanak a néppel beszélni, lelki-állapotát megérteni tudja és ha annak szüksége forogna fenn, hogy bárkivel szemben megvédelmezze a legerélyesebben, személyesen járjon el. Személyes meggyőződésből tudom, hogy a konzulátusoknál, nagykövetségeknél ezekkel a a földhöz ragadt szegény emberekkel oly gorombán bánnak a hivatalnokok, hogy ha bajuk van, nem is mernek odamenni, mert a mit elérnek az-az: hogy gorombáskodnak velük. Hamburgban, Brémában, Amsterdamban, Rotterdamban, Hook of Hollandban, Genuában, Dél-Amerikába kivándorlók: százával és százával leskelődnek aljas ügynökök, a kik a kivándorlókat megrohanják, lakást szereznek neki (de milyet!) és ezért olyan árakat számitanak fel nekik, hogy azért első rangú szállodában teljes ellátást lehet kapni.

Azonban ez természetes, mert ebből élnek, miután ezek után províziót kapnak. Számtalanszor megtörtént, hogy jó magam léptem közbe és nem engedtem különösen Brémában, Rotterdamban és Genuában a kért összeget megfizetni és ha másképp nem sikerült, úgy a rendőség közbenjárását vettem igénybe. Azért nagy súly fektetendő arra, hogy az irodának a vezetője állandó összeköttetésben legyen a kivándorlókkal, hogy ha valahol ilyen visszaélés történik, úgy azonnal, személyesen lépjen közbe és fél legyen ruházva tejhatalommal, hogy a konzulátusoknak beavatkozási joguk ne legyen, ha csak erre államjogi szempontból szükség nem lenne.

Ezek a legfőbb és legsürgősebb teendők és ezt minél előbb életbe is kell léptetni. Ezeknek az irodáknak a fentar-

tása nagyrészt megtérülne az államnak, az utlevelek díjának a felemelése, valamint a törvényhatóságok csekély hozzájárulása révén.

A közönség szívesen áldoz pár fillért, ha tudja, hogy polgártársa a külföldön nincs elhagyva, hogy gondoskodva van róla idegenben is, hogy kellő védelemben részesül ha kell a konzulátusokkal szemben is.

Ezeknek az irodáknak a vezetői azonban csak magyarok lehetnek, a kik az illető állam nyelvét bírják, a városban pedig ismerős: melléje pedig olyan segédek oszthatók be, a kik az idegen ajku kivándorlókkal is értekezni tudnak.

Örömmel üdvözljük a kongresszusok munkálkodását, de ne hagyják sokáig huzódni a dolgot, a legnagyobb siker a gyors életbeléptetéstől függ és e sikert mindnyájan tiszta szívből kívánjuk.

Debreczen, 1902. július 9.

Interparlamentáris konferencia. Megírtuk a minap, hogy az interparlamentáris konferencia ez idén Bécsben szeptember 10-én ülészik. Erre vonatkozólag fővárosi tudósítónk most a következőket táviratozza.

Az interparlamentáris konferencia, a bécsi illetve osztrák csoportjának elnöke *Pirgus* báró, az osztrák urak házának tagja ma küldte el *Desseffy Arisztid* képviselőházi titkárnak a konferencia meghívóját, melyet az elnökön kívül *Guevosz* lovag, és dr. *Millanich* alelnökök, dr. *Herald* és dr. *Fournier* titkárok, továbbá az előkészítő bizottság következő tagjai írtak alá: dr. *Kramar*, dr. *Lammasch*, *Plener* Ernő lovag, *Ruszkoviszki* lovag és dr. *Russz*. A meghívó jelzi, hogy a konferencia ideje alatt szeptember 9-étől 12-ig különböző ünnepségek, díszbejáratok, estélyek és a császári operában díszelőadás lesz. A még Bécsben maradó tagok és családtagok szá-

mára 12-étől kezdve különféle kirándulásokot rendeznek. A meghívókat *Desseffy* titkár e hónap második felében küldi szét a magyar képviselők között.

Értekezlet az új képviselőházban. Az új parlamenti épületben, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma értekezlet volt az új parlamenti elnöki és irodai helyiségek berendezése tárgyában. Az értekezletet *Ney Béla* építészeti tanácsos hívta össze és részt vettek azon: *Andor Gyula* elnöki tanácsos, *Csávossy Béla* háznagy, *Desseffy Arisztid* háznagy titkár, *Thassy Károly* irodaigazgató és *Kuffer Béla* könyvtáros. Az értekezleten a telefonok elhelyezését és az irodák berendezését, valamint egyéb technikai dolgokat beszéltek meg. E helyiséget a megállapodás szerint rövidesen berendezik s azután az irodák is megkezdik a költözködést.

Öngyilkos szerelmesek.

Együtt a halálba.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 8.

A boldogtalan szerelmeknek két hallotja fekszik a közkórház bonczasztalán. Szerették egymást, reménytelen, de igaz, forró szerelmmel s mert nem lehettek egymásé, elmentek abba a nagy bizonytalanságba, a hol legalább életlenül egyesülhetnek.

Künn a *Hatvan*-utezai árnyas temető árnyas fái alatt találták halva őket, a *Lilli* poétája, *Csokonai Vitéz Mihály* sírja tözsomszédságában. Ott haltak meg a költő sírja mellett közös akarattal, azzal a boldogító tudattal, hogy ott fenn a csillagok honában egymásé lesznek.

A történetük olyan egyszerű, olyan köznapi és mégis megható. Az öngyilkos férfi nem szerette a feleségét. Lelke benselyében egy leány képe volt a mindensége és szerelmével kívánt halni, ha

hozta a haldokló életét és megszelidítette mindenkoron a kebel háborgását: ha hűtlen asszony miatt panaszkodni ment elébe a meggyötört lelkű férfi, vagy ha asszony jött elébe és sötét kétségbeeséssel siránkozott a meghalt gyermeke miatt.

Csak most, ezekben a nehéz időkben szakadt meg hirtelen az ő varázsos ereje.

Őt a legszentebb zsidót is kivitték a rend emberi, beledugták a földbe, csak nagy távolságról imádkozhattak érte.

Három talmudista fia azután elment hazá, az apját gyászolni.

A három gyászoló talmudista, a padló közepén, egymás mellett ült, a homályban testük körvonalai elveszett és mint egy nagy, lomha test meredt ki az alakjuk a szoba borus világából.

Az érző zsidó minden fájdalmát felkorbácsolta a lelkükben, a szent pap, az atyjuknak halála. Mint gyermekei, a büszkeségüket siraták benne, mint izrael gyermekei, istennek leghűbb, fenséges szolgáját gyászolták benne: az ő lelkük erőségét. Most az megrendült és indulatok között hánykódott, tehetetlenül. Szigorú gondolatvilágukat, szenvedélyes érzéseiket hívta ki a könyörtelen, rabló eltakarítás.

— A rabbit, a kit a zsidó úgy temet el, hogy halálában a szentek szentjét látja benne: eltemették, mint azt a szerencsétlen, megvetett zsidót, a ki önkezével vette el életét, mint az árokszálon talált holttest — kiknek a halott legnagyobb tisztességét nem adják meg, csak elföldelik őket. A rabbi mosdatlan, ellopott holt teste lebegett a három talmudista lábzan égő szemei előtt és a halott ajka, szeméi nyilottak: szemében villámló harag, ajkán vádló szavak.

A három ájtatos zsidó, fölizgatott képzeletével, fájdalomtól viharzó szívével egészen közel hozta magához a halottat. Az pedig ott volt mellettük: esőndes perczet nem adott nekik, a levegőt elvonva tőlük: a három talmudista lihegve, rémülve hallgatta a halott beszédét. — Benne volt ebben a suttogó beszédben a legborzasztóbb könyörgés: nem mehet tisztátlannul — ő! — istennek igaz szolgálja — az isten elé. Ez az örjítő halleljárás fölguyította a fanatikus lelküket és kiverte a három fiut a temetőbe, éjnek idején, ahol meg-megrogyva féktelen igyekezettel, a halál igyekezettel, a halált eléhiva, ásták ki a földből atyjukat.

Leterítették a gyepre a felmárt testü halottat.

Az idősebbik imádkozott, a középső emelvén a holttestet, a legifjabbik úgy cselekedett, amint az irás parancsolta.

Szólt az ima.

— Hints a fejére.

A középső fiu vizesöppekkel illetve a kuszált hajú fejet.

Imádkoztak: Isten, áldd meg a fejét, melynek gondolataitól nyertük mi a világos perczeket.

— Hints a kezére.

A vizesöppek megilették a sovány kezeket.

Imádkoztak: Isten, áldd meg a kezeit, melyekkel életében dolgozott.

— Hints a keblére.

Vizesöppek szállták meg a sebekkel borított testet.

Imádkoztak: Isten vidd magadhoz az ő lelkét, az ő szívet, mely a te dicsőségédet szolgálta mindig és mindenütt.

Megmosták a testét azután szentelt borral érintették tagrészeit és visszafektették a földi nyoszolyába.

A három talmudista leült a sír szélére és nyugodtan várta, a biztosan, rohánva megérkező, legborzalmasabb halált...

együtt élnie nem lehetett. Meghaltak — ez a mese vége.

Tudósítónk a kettős öngyilkosságról a következőkben számol be:

(A szerelmesek.)

A Mester-utca 19. számú házból indulnak ki a tragédia szálai. Itt dolgozott Papp Ferencz kefekötő műhelyében Dabóczi Ambrus volt esendőrkáplár s itt ismerkedett meg a ház viruló rózsájával, Burai János földmives unokájával Szabó Esztikével. Az ismeretség szerelemmé fejlődött és Dabóczi Ambrus, lassan-lassan mindinkább elhanyagolta az asszonykát, a ki naphosszat siratta férje hűtlenségét a Borz-utca 21. szám alatti hónapos szobáskában.

A nagyapó és egy személyben nevelő apa, az öreg Burai János észrevette a bűnös szerelem kicsapongásait s egy boldog, mámoros májusi estén csókváltáson kapva a szerető fiatalokat, eltiltotta a leányt — a legénytől, A tiltó szó nem igen használt. Mindössze azt eredményezte, hogy ezentúl Dabóczi lakásán találkoztak a szerelmesek, a ki ilyen alkalomkor valamelyes ürügygel eltávolította hazulról a boldogtalan asszonykát.

Igy tartott egy darabig a tiltott szerelmi viszony, de úgy látszik ráuntak a boldogtalanok s egymáséi akartak lenni úgy, hogy zavartalanul válthassák édes csókjaikat. Más módot nem találtak, elhatározták, hogy önként mennek egy talán boldogabb, talán szabadabb világba.

(Átlőtt szívek.)

Hétfő délután látogatta meg utoljára Szabó Esztike Dabóczi Ambrust a borz-utcai tilosban s ekkor határozták el végleg az öngyilkosságot is.

Reggel a szokottnál is korábban ment el hazulról Dabóczi s mikor a felesége meglepődve kérdezte, hogy hova ily korán, azt válaszolta:

— Tegnap ajánlották, hogy bizsitsam az életemet 1000 koronára, megyek — most írom alá a kötvényt.

Ezzel távozott s a Mester-utca sarkán találkozott Szabó Esztivel. Karon fogta a fekete ruhás leányt, a ki azzal a kifogással távozott hazulról, hogy tejet visz a szomszédba és sétálni mentek.

Együtt csatangolták át a délelőttöt és tizenegy óra tájt érkeztek a Hatvan-utcai temetőbe, a hol sokan látták a sétáló szerelmeseket. Egyszerre eltűntek a látogatott utakról s meghúzták magukat az ákácok árnyán jobbra a Csokonai Vitéz Mihály sírjától.

Hogy itt mi történt — örök titok marad. Utolsó szavukat csak a lomb hallotta, utolsó csókjukat csak a madár látta. S mikor mindent elvégeztek, egymás mellé feküdtek a zöldelő pázsiton s egy apró forgó pisztoly pontot tett két ember tragédiája végső fejezete után.

Átlőtt szívvel, élettelenül megpihenve találtak rájuk.

(Az utolsó írás.)

Sándor Juliska, Kovács Mihály fűszerkereskedő házvezetőnője akadt rá délután négy órakor a két halottra. Távbeszélőn értesítette a közelből a bűnügyi osztályt a kettős öngyilkosságról és Bardócz András rendőrbiztos csakhamar meg is jelent a helyszínen.

Mire megérkezett, százak állottak körül a szerelmesek hulláit. — Egymás mellett feküdtek a szép, zöld pázsiton; a leány karjával átölelve tartotta a férfit. Melletti egy kézikosár állott, melyben

kézpénzük, a leány tükre és egy csomó levél volt, utolsó írásai két boldogtalan halni vágyónak.

A levelükből kitűnt, hogy a férfi Dabóczi András volt esendőrkáplár, jelenleg kefekötő munkás s a leány pedig Szabó Eszti, Szabó Sándor vasuti munkás leánya, ki nagyapja Burai János házában nekedett.

Két levél volt a leánytól. Egyiket apjának írja s átkot kíván rá, ha nem temeteti közös sírba — szerelmével, a másikat barátjának Kiss Erzsikének címizte s arra kéri, hogy nefelejeset vigyen a koporsójára.

Dabócziól is több írás maradt. Egyiken jelzi, hogy déli 12 és 1 óra között halnak meg közös akarattal, a másikat feleségének írja. Bocsánatát kéri de nem tehetett másként, mert szerette azt a leányt, a kivel együtt kíván sírba szállani. Majd saját zöngeményével végzi a levelet:

Kivágom a temetőbe pihenni,
Hol a szívem nem fog fájni, sajogni:
Elnémul ott örököm a fájdalom.
Temetőbe veled vágyom, angyalom!

Távíratot is találtak a kaskában Fazekas Márton kabai földbirtokosnak címizve ezzel a tartalommal: *Jőjjenek rögtön pénzzel, Ambrus halva fekszik. Fazekas, mostoha apja volt az öngyilkosnak.*

(Égő holttestek.)

Bardócz rendőrbiztos jegyzőkönyvet vett föl a helyszínen. Dabóczi elhidegült jobbajából vették ki a gyilkos fegyvert, egy hét milliméter forgó pisztolyt, melyből négy golyó hiányzott. Kettő a leány szívét állította meg, kettő az övét.

A szívnek irányzott és jól talált golyók lösebei körül meggyuladtak a ruhaoszálványok és lángott kapott a holttestem. A férfi bal s a leány jobb karján a hus a szó szoros értelmében összeégett s talán porrá ég a két tetem, ha a gyorsan előkerült vízzel el nem oltják a lövés okozta tüzet.

A helyszíni vizsgálat után a kórház halottas kocsijára tették a két hullát és beszállították a halottas kamrába, honnan holnap temetik őket, kívánságuk szerint — mellözve a boncolást.

(Könny és közöny.)

Délután 6 órakor Bardócz biztos fölkereste Dabóczi Ambrus borz-utcai lakását. A háztulajdonos asszonya is Dabóczié fogadta az érkezőket s valóssággal megrémült a rendőri egyenruha láttára.

Kiméletesen akarta véle tudatni Bardócz a tragédiát és az előzményekről kérdezősködött. A meglepett asszonyka dadogva adta elő, hogy négy éves házasság s már egészen magához tért az ijedségtől, mikor egy kefekötő inas rohant be az udvarra és óbégatva rémitete halálra a szerencsétlen asszonyt.

— Tetszett-e már hallani teissaszony, hogy Dabóczi bácsi agyonlötte magát Esztikével,

A boldogtalan asszony zokogva rogyott a földre, lehetetlen volt a vigasztalásra. Siratta az urát, a rosszat, a hűtlent, aki mégis hites ura volt Isten és emberek előtt és siratta jómagát, a kit kilencz krajczárkával hagyott özvegyen a szerelmes ember.

Szabó Eszti nagyapja, a jó öreg Burai János hidegen fogadta a gyászos újságot.

— Hát Isten nyugosztalja, ha meghótt. Meg se siratom. Maga kereste, maga csinálta; legyen boldog az ő hite sznrint.

Ez volt a válasza a szerelmesek halálhírére. Lehet, hogy igazán mondta, igazán érezte. Lehet, hogy igazabb volt, mint az az özvegyen maradt asszony, aki azt is sirathatta, hogy csak kilencz krajczárja maradt a háznál.

Dabóczi Ambrusnak és Szabó Esztinek egyébként mindegy. Meghaltak s talán boldogabbak lesznek a síri némaságban.

Apróságok.

Az ötvenes évekből.

Az opera magyarsága.

Ellinger a tenorista, a Traviata első felvonásában ezt a sort:

„Pokol a szívnek vagy égi üdv”, így szokta énekelni:

— Pakol a szív, a vad gége üt!

Ugyanő zengedezte a Hunyadi Lászlóban:

Összecsosszunt asz anyám! (Özvegy-asszony volt az anyám!)

Ez operában vitte véghez ezt a harsogását is:

„Mi szép—n édes—n

Errempen pumpan

Balló vonácssádi

Az ist—n kép—n vam!

(Mi szép vagy édesem

Örömben buban;

Bájló vonásaidon

Az Isten képe van!)

A felesége, Ellingerné asszony, meg így dalolt:

— Leesen ertek anaeseh (Legyen értök a nagy ég).

De mindenkin túltett Lesnievska Zsófia, a lengyel primadonna, a ki az ötvenes években a Nemzeti Színház tagja volt, a magyar éneklésével:

„O me nei torcesz,

Hoszot horszok afoti konorkesz!”

(Óh mennyei dörgés,

Hozzad harsog a földi könyörgés!)

A magyar nevek.

— Wie heissen Sie? — kérdi az összeíró az összeírásra megjelent urat.

— Ihász.

— Dass weiss ich — mondja a rendőrtiszt — dass Sie heissen, aber wie heissen Sie denn eigentlich?

— Ihász.

Ez elég volt beamternek, Ihászt összeírdja; s a szegény hazafi csak egy véletlenül ott odatévedt magyar hivatalnoknak köszönhetette, hogy szárazon vitte el az irháját.

— Wie heissen Sie?

— Herepei.

— Dumme Bede! Nix Herr! Möttyor nem van Herr! Helreten Sie nur: Epei!

— Fónagy László nevű joghallgató állott az összeíró comitó elé s mikor rá került a sor, elebe hadarta az illető aranyesillagos ur:

— Wer sind Sie? Was sind Sie? Un wo sind Sie? Utie alt sind.

— Ich bin Ladislaus Fónagy — felelte a fiatal ember az első kérdése, mert hamarjában mindenre felelni nem tudott.

— Ist das ein impertinenter Kert, mormogá a tintanyaló, er und Sich selbst von. Na wart, ich werde dir geben von! Kein Ungar irt jetzt von. Verstanden?

— Jah.

— So schreiben sie, Herr Zachelhuber, nus Ladislaus Nagy, herr von.

— Hoty hinog mókó?

— Benzurnak.

— Was Benz ur! Schmirkas! Schreiben Sie nur: Benz.

— Diese vermaledeite ungarische Sprache! Schwarz heisst fége de, Hauan heisst a fégede, und des Stuhlrichter heisst auch Fégede!

Vesselényi és Vörösmarti komasága.

Bárá Vesselényi Miklós 1850-ben történt halálával a zsidói ménest elérvezték. Egy vemhes kanczának sehogyse találtak a geneológiájára. Végre az öreg csikós kisütötte, hogy az a ló egy pesti uré, kinek a báró még egy éves korában elajándékozta. Az uraknak erre eszébe jut minden. Innak Vörösmartinak, hogy komáját vitesse el. Vörösmarti visszairja: Igaz ugyan, hogy az első fiának a báró egy csikót ajándékozott volt; de meghalt a gyermek, oda a komaság.

Ujra innak, hogy vegye el második fia számára.

Vörösmarti ekkor se fogadta el. A kanczát tehát eladták, árát pedig a második fiu számára takarékpénztárba tették, hogy nagy korában fölvehesse.

UJDONSAGOK.

A Tarka Szinpad a Hortobágyon.

A csikósok mint publikum.

A Tarka Szinpad néhány örök vidám tagja kirándult tegnap a délibábos Hortobágyra. Nem kerülték el a Debreczenbe vetődő idegenek sorsát: a hortobágyi vendégszeretethez majd hogy bele nem fultak és bortól, barátságától mámorosan tértek vissza Debreczenbe azzal az eltökélt szándékkal, hogy sohasem fogják elfelejteni *Farkas Bert* bátyánkat, meg a csikósok csodás lebbenesét.

Baumann Károly, a kis gárda zseniális komikusa, a „segédjuhász személmélyesítője” typut ment keresni, hogy ellesse azt, a mire oly nagy szükség van a művészetekben: a természetességet. — A mosolygó babaarezu *Kornai Berta* délibábot szeretet volna látni, mert — ugymond — azt hallotta, hogy olyankor tótágast áll a debreczeni nagytemplom. Ez a kívánsága azonban nem teljesedett be, mert — bár látszott a délibáb dél tájban — debreczeni nagytemplom nem mutatott hajlandóságot czirkuszi mutatványokra. *Gyártás* Rezső, az ifju komikus és bonvivant szintén a délibáb kedvéért ment a Hortobágyra, bár — mint később kitünik — másban is volt része. A jeles társaság ciceronejaként lapunk munkatársa, *Szebenyei József* szegődött be.

Reggel 7 óra után érkezett a kis művészgárda a Hortobágyra. A csodálkozás ült mindegyik arcán és alig tudtak betelni a levegővel, azok a bretti levegőhöz szokott fiatal, de poshadó tüdők. A csárdánál kávét reggeliztek, mert nem igen akadt egyéb reggelizni való, a mi megfelelt a gyomornak. Volt olyan is, aki gunyosan jegyezte meg, hogy nem szép dolog kávét inni a hortobágyi csárdában.

Reggeli után gyalog ment a kis társaság Mátára, hogy tisztelegjen *Far-*

kas Bert bátyánknál, a mátai biztosnál. Az a 42 ezer hold föld nem érne semmit a művészember szemében, ha véletlenül *Berti* bácsi nem volna mátai biztos. Ami szerelem csak tapadhat a délibábos Hortobágyhoz, az mind *Farkas Bert* bácsiban összpontosul. Megdorgálta a társaságot, hogy a reggelivel máshova kerültek. A pesti fül nincs oly szívélyes vendégszeretethez szokva és olyan igazi magyaros megvendéglésben sohse volt még része a társaságnak. Bor, szalonna, hagyma stb. stb.

— Mindenki a maga bicskájával!

Délben egy csikóssal lebbenesleveset főzetett *Berezi* bácsi, a színészek pedig élvezettel kóstolgatták a finom pusztai eledelt. *Kornai Berta* olyan hálás volt, hogy elnékelte a csikósoknak a „*Forgalmi akadály*”-t, a mit azok nem igen értettek ugyan, (hál’ Istennek) de azért csak tetszett nekik a szőke angyal arczu énekesnő.

Délután három órakor indultak vissza a színészek, de az egész uton azon foglalkoztak, hogy ezt a kirándulást sohse felejtik el.

Rabló cigányok.

Az országutak rémei.

Alig van nap, hogy *Kolompárék*, *Lakatosok* valamelyes bünéről szó ne esne. Valósággal rémei ezek a jó madarak az országutaknak, melyeket rabolva járnak, végig kóborogva országot-világot.

Tegnap a *mikópercsi* országuton próbáltak szerelését és *Jó Károly* tanyáját akarták kirabolni. A nemes terv azonban nem sikerült, mert a csendőrjárat tetten érte a füstös gazembereket.

A két kocsi cigányt délután hozták szuronyos esendőrök a városba s a bünügyi osztályon hallgatták ki őket. Kivétel nélkül mindannyian *Lakatosok* és *Kolompárok*, ama kiváló cigányfamiáliák sarjadékai, a melyek bátran bevehetnek családi czimerükbe az akasztófát.

Kihallgatásuk után a rendőrség mindnyájukat átszállította a kir. ügyészséghez, a hol hüvösre rakták a rabló cigányokat.

Megmotozásuk alkalmával egész csomó bizonyság akadt arra, hogy nem *Jó Károly* tanyája volt az első, a honnan rabolni akartak. *Ekszerek*, *ruhaneműek* bőven akadtak a kocsiernyők alatt, sőt az egyik purdó fülében gyémántos függő is ékeskedett, erről azonban kitünt, hogy hamis.

A csendőrség most erős hadjáratot indít a környék cigányai ellen, de kevés remény van hozzá, hogy megszabadulhat a magyar föld valaha — *Faraó* gonoszlelkü ivadékaiktól.

Rejtélyes lopás.

Eltűnt 9600 korona.

Kellemetlen meglepetésben részesült tegnap este a *debreczeni* vasuti állomásnál egy *bécsi* nagy sörgyár utazója, *Kühner* Eduárd, aki a *Kassa-Oderbergi* vonattal Miskolcra keresztül érkezett Debreczenbe, hogy itt a sörgyár részére

árpát vásároljon. Az idegen a másodosztályu vasuti étkezőben vacsorázott s midőn fizetni akart, azon vette magát észre, hogy *pénztárczájából hiányzik 9600 korona papírpénze s helyette újságpapir darabokat tett valaki a tárczájába*. Első meglepetésében nagy lármát csapott az étkezőben s az ottlevő *Neumann* László titkos rendőrnek elmondotta, hogy utközben *Szerencs* állomáson kiszállt a vonatból egy pohár sörre. A mint a perron egy félreeső helyén állott, egyszerre csak hátulról valaki befogta a szemét s a következő pillanatban megszólalt a háta mögött egy bájos női hang:

— *Találd ki, ki vagyok?*

A hölgy vagy két perezig tartotta leszorítva a szemét s midőn eleresztette hátrafordult, de a hölgy most, mintegy megrettenve mondta:

— *Bocsánat, tévedtem. Azt hittem, hogy a bátyám, akit most várok Bécsből. Ön feltűnően hasonlít a bátyámhoz.*

Kühner Eduárd balul sikerült tréfának vette a dolgot s udvarias köszönnel vált el a látszólag nagyon meglepett hölgytől. Csak itt Debreczenbe jutott eszébe a kaland, midőn pénztárczáját kifosztva látta. Az érzékenyen megkárosított utazó egy rendkívül furfangos kalandornőnek esett áldozatul s mást alighanem bittal ütheti a nyomát. Most már visszaemlékezett, hogy a hölgytől nem messze egy férfi is állott s igen valószínű, hogy ketten követték el a szédítően ügyes lopást. Mig a hölgy az utazó szemét fogta le, addig a férfi kiszedte tárczájából a pénzt és tette helyébe a már készen tartott újságpapir darabokat. A kifosztott utazó nyomban megtelegrafálta az esetet a *szerencsi* állomás főnöknek s az esti személyvonattal innen Nagyváradra utazott, mert ott nagyobb összeg pénz várja, a mit a ezég küldött neki több vagon árpa kifizetése czéljából.

* *József főherceg Debreczenben.* A „Szabadság” vasárnapjában megírtuk, hogy az uralkodóház legmagyarabb és legnépszerűbb tagja, *József főherceg* e hó 11-én, pénteken Debreczenbe jön. Mint ujabban értesülünk, *József főherceg* megváltoztatta uti programját és nem pénteken, hanem ma, szerda este az *Ér-Mihályfalva* felől 10 óra 16 perczkor érkező vonattal jön Debreczenbe. A vasutnál semmi fogadtatás nem lesz, mivel a főherceg az éjjelt a szalon kocsijában alussza át s így be sem jön ma este a városba. A főherceg és kísérete másnap, csütörtökön reggel a város fogatain a vasutól egyenesen a pallagi utra hajt, hogy jelen legyen a harcászati czéllövészetben. Délben szükörű ebéd lesz a Bikában. A főherceg délutáni programja még nincs megállapítva, de minden valószínűség szerint ezuttal sem mulasztja el a mit eddig

minden itt időzésekor megtett, a helyi vasut külön vonatán kirándul a Nagyerdőre. Másnap, pénteken reggel e főhercege a Nyulasan szemlét tart a honvédség felett. Délben fél 2 órakor pedig ebédet ad a Bikában, melyre hivatalosak lesznek a katonaság főbb tisztjein kívül a megye s a város törvényhatóságának vezető tisztviselői s aznap délután 4 órakor elutazik Debreczenből.

* **Kis-bizottság a Hortobágyon.** A gazdasági-bizottság kebeléből alakult kisbizottság, *Király Gyula* tanácsnok elnöklété alatt tegnap künn járt a Hortobágyon. A bizottság feladata volt, hogy szemlét tartson azokon a helyeken, ahol a kanalizálást akarják életbe léptetni. A debreczeni határt is érintenék ezek a kanálisok és a gazdák nem jó szemmel nézik a víz illetén való leeresztését. A bizottság jelentése azt öleli fel, hogy káros hatása lehet-e a csatornázásnak vagy sem és ennek alapján terjesztenek majd véleményes javaslatot a közgyűlés elé.

* **Az új állomás közbiztonsági átvétele.** Megirtuk a napokban, hogy a rendőrség valamint a város egyéb hivatalos küldöttéből alakult vegyes bizottság az új állomás közbiztonsági és közigazgatási átvételét hétfőn fogja megejteni. Tegnap délután három órakor folyt le a bizottság szemléje, mely teljes megelégedést eredményezett. A rendőrség a kocsik felbomlásának szabályait is megállapította, még pedig akként, hogy a személy szállító kocsik *Hunyady*, a teher szállító kocsik pedig a *Deák Ferenc* utcán át tartoznak a vasúthoz közlekedni. Ez a rendszabály mindenesetre előnyére válik a város forgalmának, különösen azon a részen, amelyen legnagyobb a kocsiközlekedés.

* **A pénzhamisítók.** A rendőrség lázas tevékenységgel dolgozik azon, hogy a tegnapelőtt elfogott pénzhamisítók tagadása daczára is világosságot derítsen az ügyre. *Siket* Lajost tegnap újból kihallgatta a rendőrség, de az még mindig konokul tagadott. A pénzhamisítás részletei is lassan-lassan napfényre derülnek. Azt már tudja a rendőrség, hogy a hamisításhoz való anyagot *Komlóssy Lajos* és *Tóth Gyula* üzletében vásárolták. Az utóbbi alkalmazottai felismerték *Siket*-ben azt az embert, aki ezeket vásárolt az üzletben. A gyanúkok mindinkább összekatmozódnak és mivel *Siket* bűnössége kétségtelenné vált: az ügyészség börtönébe kísérték át.

* **Kossuth Lajos esztendeje.** Nap-nap után kapjuk a jelentéseket, melyek újabb adalékkal mutatják, mily mélyen él *Kossuth Lajos* dicső emléke a magyar szivekben és mily buzgó lelkesedéssel ápolják a magyar történet e nagy alakjának kultuszát. Ime a legújabbak: Gyula város képviselőtestülete legújabb ülésén nagy lelkesedéssel kimondták, hogy *Kossuth Lajosnak Gyula város közadakozásból szobrot emel.* A szobor ügyében már meg is alakult a huszonkét tagból álló bizottság, mely közadakozásra fogja felhívni a megye hazafias közönségét. Egyszermind megbízták ezt a bizottságot, hogy *Kossuth Lajos századik születése napján hazafias ünnepély rendezésére ervert készítsen.* — *Kossuth Lajos em-*

lékének ünnepléséről kapunk táviratot S.-Alja-Ujhelyről is. A sátoralja-ujhelyi városi képviselőtestület tegnapi közgyűlésén elhatározta, hogy *Kossuth Lajos* születésének 100-ik évfordulóját megünnepelik. Egy 32-tagú rendezőbizottságot küldöttek ki. A programba *Kossuth Itteni lakóházának emléktáblával való megjelölését* is felvették.

* **Elfogott katonaszökevények.** A berettyó-ujfalui csendőrség letartóztatott Berettyó-Szentmártonban két arató munkást, kikről kisért, hogy *Löcséről* a 85. ezredből ezelőtt 15 nappal szöktek meg. Meglelték náluk egy batyuba kötve katonai egyenruhájukat, a derékövöt és szuronyt. Mint előadták, azért szöktek meg, mert szakaszvezetőjük durván bánt velük. Az egyik *Mibálesics Gligor* felső-azsa, a másik *Balka László* nagy-kivai, máramarosmegyeri illetőségű. A csendőrség bekísérte őket a nagyváradi hadki-egészítő parancsnoksághoz.

* **Szizgyártók panasza.** *Hajdu Lajos* h.-dorogi szizgyártó évek óta bejár a debreczeni vásárookra csapószíjat árulni. Ezért több debreczeni szizgyártó-mester feljelentést adott be ellene az ipartestülethez, hogy az idegen illetőségű iparos konkurencziát csinál nekik. Az ipartestület a rendőrséghez fordult a panaszszal, mely tegnap hozott ítéletet az ügyben. E szerint *Hajdu Lajostól* a rendőrség elkobozta a csapószíjakat és hat korona bírságra ítélte s egyszer mindenkorra kitiltotta árújával a debreczeni vásárokról.

* **Előléptetés.** A hivatalos lap mai számában olvassuk, hogy az igazságügyi miniszter *Ujfalussy József* kir. törvényszéki aljegyzőt, törvényszéki jegyzővé léptette elő.

* **Ismét veszett-eb marás.** A hatóság a minap a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tett a városban elszaporzott veszett-ebek kiirtására s mégis nap-nap után újabb veszett eb marások fordulnak elő a város területén. Tegnap a *Szent-Anna-utcán* mart meg egy uri gyereket. A fiúcska vígan biciklizett a *Szent-Anna-utcán*, midőn hirtelen neki ugrott a dühödt bestia; karját és lábát több helyen súlyosan megmarta. A veszett állat elmenekült, a gyereket pedig azonnal felszállították a *Pasteur-intézetbe.*

* **Érdekes miniszteri leirat.** A belügyminiszter tudvalevően Szabadka város főtitviselői ellen fegyelmi vizsgálatot indított. Az ezt elrendelő leiratban rendkívül érdekes kijelentések vannak, a melyek világot vetnek a tömeges fegyelmi alá helyezés okaira. Első sorban is azt állapítja meg a leirat, hogy a példátlan rendellenességek előidézéséhez maga a képviselőtestület is hozzájárult, szokássá vált a tárgyilagos bírálat helyett a személyek irányzatos támadása és védelme. De a bajoknak közvetlen és főokozóit — mondja a leirat — a tisztviselőkben kell keresni, kiknek körében a pontosság, szorgalom, lelkiismeretesség, kötelességtudás, úgyszeretet és buzgalom nem fejlik ki oly mértékben, miként azt a közszolgálat érdeke megkívánta volna. Érdekes a miniszternek az a kijelentése, hogy a bajok egyik oka a tisztikarnak általában csekély javadal-

mazásában is kereshető; ez is azonban részben a polgármestert terheli, mert elmulasztotta a kezdeményező lépéseket megtenni. A tisztviselők így a rossz javadalmazás s az erélytelen vezetés által mintegy beleneveltettek a könnyelmű gazdálkodásba; utiköltségekre s napdíjakra nyert előlegeket idejében nem számolták el; s jutalmazták őket olyankor, mikor ennek ép elenkezője lett volna helyén. — Érdekes tükröképeket is felsorol a leirat a szomszédváros közigazgatásában. Így leírja pl. hogy ifjú *Vojnits Máté* városi főügyész még 1885-ből 393 kor. vadászati bérlettel tartozik; hogy a tisztviselőknél még az 1900. évi zárszámadás szerint 72 ezer korona van kint utazási és napidíj előlegek gyanánt, elszámolatlanul. Csak maga *Vojnits Félix* elhalt főjegyző halálakor 6278 kor. előleg elszámolásával volt hátralékban.

* **A városi pénztáros szabadságon.** *Trácsi László* városi adópénztáros június 5-től kezdődőleg nyolcz heti szabadságon van. Ez idő alatt az összes adónemekért való pénzfelvétele, szóval a pénztári teendőkre *Koszorus Kálmán* adópénztári ellenőr helyettesíti. Viszont az ellenőri teendőket *Kapros Sámuel* adótiszt fogja végezni.

* **Hogyan nézett ki? . . .** Naponta ha ezer magyar ember összetalálkozik egymással, 980 bizonynyal ezzel kezdi: — Jól nézel ki!

Hogy mennyire hibás, mennyire németes az ily mondat, azt nem igen tudják, mint, a hogy a mi művelt közönségünk nem tudja, hogy irtózatosan rosszul beszélünk mi magyarok saját nyelvünkön.

A mi zengzetes, édes anyanyelvünknek igazi hazája a falu, a mely messze-nagyon messze esik a várostól, a hová a városnak mindent megrontó szelleme nem igen juthat el. S hogy mennyire idegen a nép a város nyelvrontó szellemétől, ezt az alábbi eset jellemzi legjobban:

Egy faluban elveszett az egyik gazda tinója.

Szalad a jegyzőhöz, a ki a városból jött, ott nevelkedett.

— Elveszett a tinóm — mondta a gazda.

— Hogy nézett ki — kérdi a jegyző.

Az atyafi bizony esőváltgatta egy ideig a fejét a kérdésre, sehogy se értette meg a jegyző furesa kívánságát. — Hát kérem alázattal, ha az utcára nézett ki, feldugta az állát a kerítésre, mert a kerítés magasabb volna nála.

Erre a jegyző esőváltgatta meg a fejét és bizonynyal azt gondolta, hogy milyen buta is az ilyen paraszt, nem érti meg az embert.

Csak beszéljenek vele helyesen magyarul, megérti az.

A német szellem idegen előtte, azt nem érti meg.

* **Az enyveskező Aron.** *Kohn József* szállásadó az elmúlt éjjel befogadta szállására *Heller Aron* házalót. *Heller* bevárta, míg az egész ház nyugodni tért, aztán felfeszítette *Kohn Józsefnek* a szálló szobában álló szekrényét s abból két darab 50 koronást ellopott. A tett elkövetése után megugrott s most a rendőrség dolga megkeríteni a példabeszédbeli tótót, ki ezuttal *Aron* nevet visel.

* **Köszönetnyilvánítás.** Váratlanul elhalt kedves kis halottunk végtisztesség-tételénél megjelent azon nagy közönség, kik igaz részvétőkkel vettek részt, mélyen sebzett szívünk bánatában, fogadja a nyilvánosság terén beteg szívünkől jövő hálás köszönetünket az elhalt édes anyja özv. Péntek Ferenczné és Nagy Szülei.

* **Napközi-Otthon.** Mint budapesti levelezőnk értesít, a főváros iskoláiban, főképp a kültelki iskolákban most ugynevezett *Napközi-Otthon* létesítésén fáradoznak, a minő az egyik aréna-uti elemi iskolában már meg is nyílt. Az otthon célja, hogy a gyermekeket az utcán való lézengéstől, csavargástól megóvja és kellő felügyelet mellett őket a munkaszeretetre, a kötelességérzetre nevelje. A napközi-otthon a mellett, hogy munkára neveli a gyermekeket, ebéddel és dzsonnával is ellátja őket s ezáltal megóvja őket a koldulástól, alamizsnától és népkonyhától, a hol csak a megalázkodást szokják meg. Az emberbarátok meleg szeretetére érdemes ez az intézmény, a melynek humánus, üdvös volta félreismerhetetlen, mert hiszen a legszegényebb munkásnép gyermekeit van hivatva megmenteni az elzüléstől és a társadalomnak, az emberiségnek hasznos polgárává fölnevelni. Ha ez a terv, t. i. az egyes iskolákban létesítendő napközi-otthonok terve megvalósul, úgy a jövő generációban több lesz az erkölcs, nagyobb lesz a munkaszeretet, az önértzet, a kötelességtudás és kevesebb lesz a koldus, a csavargó. És a mellett, hogy a humanizmus munkájában résztvesznek, mellesleg az iparnak is szolgálatot tesznek az ilyen intézmények, a mikor a gyermekek kezűgyességét és munkaszeretetét fejlesztvén ki bennük, hozzájárulnak ahhoz, hogy az ipar számára ügyes és tanulékony munkások nevelődjenek.

x **Zeneestély.** Ma szerdán este a „Dréher“ söresarnokban Rácz Károly teljes zenekarával zeneestélyt tart, melyre a nagyérdemű közönség tisztelettel meghívatik.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökerez magyar gyáros* ajánlom a legujabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolyaszappant**, mely a frissen szedett ibolyagyönggéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrfinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdószappan, hogy minden külföldit háttérbe zorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*zon Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanok és más mosdó szappanaim 20 fillértől feléle kaphatók.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(Tarka Szinpad.)** A fővárosból lerándult jeles színésztársaság tegnap az „Angol Királynő“ közönségét mulattatta. Kiváló művészetük ezuttal is óriási hatást keltett s a szép nyárikert elegáns asszonyai és urai alig győzték a tapsot. *Kornai Berta*, a babaarezu primadonna háromszor is megismételte a rózsabimbóról szóló dalt, valóságos tapsorkán közepette. Zseniális művészetének ereje tegnap is rabjává tette a nézőteret. Kitűnő volt *Baumánn — Tregoli* paródiája és kiváló sikere volt *Gyárfásnak* vicziánális kupléival, melyek közül ime egyik mutatóba:

Mindent hiszek, többek közt azt is,
Hogy Debreczenbe kérem,
A betörők pihenni fognak,
Ha mindjárt csak e héten.
De azt az egyet nem hiszem
S meg is esküszök rája:
Hogy Végh Gyula tán sajnálná
Az kérem ki van zárva.

A zongorakiséretet ezuttal is *Donáth Lajos*, a nagynevű zeneszerző, a fővárosi „Magyar Színház“ jeles karnagya és *Fodor Bernáth* az „Opera“ kiváló zenekari vezetője látták el sok művészi kiválósággal. Ma teljesen új műsorral 5-ik estélyét tartja a „Tarka Szinpad.“

TÁVIRATOK.

Szenzációs távirat.

Budapest, július 8. (Saját tudósítónktól.) Egy *Franzensbad*ból érkezett távirat nyomán ma délután az egész fővárosban hirtelen terjedt, hogy *Lukács György, békésvármegyei főispán* csodaszép, fiatal feleségét, született *Perényi bárónőt* a *csehországi Égerben meggyilkolták*. Bővebb értesítés a német szövegű és ismeretlen egyén által küldött táviratban nem volt. A *Magyar Nemzet* szerkesztősége szintén kapott hasonló szövegű táviratot és ugyanilyen távirat érkezett a *Lukács-család* egyik budapesti barátjához. A szenzációs hír folytán több budapesti napilap szerkesztősége telefonon kérdezősködött úgy a *franzensbadi*, mint az *égeri* polgármesterektől, de azok a gyilkosságról mit sem tudnak. A szenzációs táviratnak talán tévedés, vagy félreértés lehet az alapja. A *Lukács-család* budapesti rokonai eddig semminemű értesítést nem kaptak az állítólagos gyilkosságról, annyit tudnak, hogy a bárónő tényleg *Franzensbad*ba utazott üdülni.

Egy bur tábornok Budapesten.

Budapest, július 8. (Saját tudósítónktól.) *Dr. Cetton* bur tábornok, aki *Botha* vezérkarának volt a főnöke, ma Budapestre érkezett. Min-

denütt, a merre megfordul igen meghatva beszél a magyaroknak a burok iránti rokonszenvéről és azt mondja, hogy a burok ügye még nincs elveszve; eljön még a leszámolás ideje.

Chamberlain balesete.

Londod, július 8. *Chamberlain* gyarmatügyi miniszter orvosai este 11 órakor azt jelentették, hogy a miniszternek sebe van a homlokán. Fájdalma most nincs. Általános állapota jó. Rázkódást nem szenvedett. A gyarmatügyi miniszterium közlése szeriut a miniszter legalább két napig képtelen lesz hivatalos teendőit végezni. Azt hiszik, hogy a sebesülés úgy történt, hogy a mikor a kocsit lökést kapott, az elűl lévő felhuzható ablak leesett, a miniszter pedig ugyanakkor előrebukott, úgy hogy homlokával összetörte az ablakot.

A délafrikai hiéna bucsuja.

London, július 8. A *Reuter* ügynökség azt jelenti Pretóriából, hogy *Kitchener* Európába való utazása előtt bucsubeszédet intézett a csapatokhoz, a melyben azt mondotta, hogy a viszontagságos hadjáratban tanúsított magatartásuk felülmúlt minden dicséretet. Különösen gratulált nekik ahhoz a barátságos és emberséges magaviselethez, a melyet a harcsteren tanúsítottak. Végül dicsérettel emlékezett meg a burok katonai erényeiről és arról a kámulatraméltó szellemről, a melylyel a fegyverletételt végrehajtották. Megemlítette egyebek között, hogy sok bur harezos, a ki mindvégig kitarzott a harezban, azt kívánta, vajha jövő alkalommal a király csapataival együtt szolgálhatnának.

Egy híres professzor halála.

Boroszló, július 8. *Förster* Rikárd dr. titkos tanácsos, egyetemtanár, az egyetemi szemorvosi klinika igazgatója tegnap meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Peticzió-tárgyalások a szünet után.

A *Karácsonyi Jenő* gróf ellen beadott petició dolgában a vizsgálat már befejezést nyert, a jegyzőkönyv felérkezett a kir. Kuriához, a mely a folytatolagos tárgyalást szeptember 15-ére tűzte ki; előadója *Ádám András*. A zirezi kerületben május 27-én megválasztott *Udvardy Ferencz* néppárti képviselő ellen tudvalevőleg a kisebbségben maradt szabadelvűpárt kérvényt adott be a Kuriához, mely az alaptárgyalást ez ügyben szeptember hó 27-re tűzte ki; előadója *Kelemen Mór* dr. kuriai tanácsvezető bíró lesz.

§ **Tamási József vágya.** A debreczeni kir. törvényszéken szomorú egy vádlott volt tegnap. A vádlottak rendszerint szomorúak, mert van is okuk rá, de *Tamási Józsefnél* szomorubb vádlottat sohasem látott még az a sokszor emlegetett pad. Egyetlen vágya az volt fiatal életének.

